

Abdel Aziz Mahmouds tale til minde om Krystalnatten

Taler

Abdel Aziz Mahmoud
Journalist, radio- og tv-vært

Dato

9. november 2024

Sted

Kultorvet, København

1 Mange tak for invitationen.

Det har ikke været uden overvejelser for jer at invitere mig.

5 Det forstår jeg godt. Men jeg accepterer ikke det vilkår.

Det har heller ikke været uden overvejelser for mig at stille op. De mekanismer forstår jeg også godt. Men det accepterer jeg heller ikke.

10

For intet – intet – burde være mere indlysende, end at vi står side om side som medmennesker og borgere for i kor at sige: Aldrig mere en krystalnat. Aldrig mere meningsløs død. Aldrig mere udryddelse af et folk.

15

Denne her slags taler kan for den udenforstående virke som klicheer. Men for den sårede er det tiltrængte ord.

20

—

Der er – fuldt forståeligt – strenge dessiner om, hvad jeg må og især ikke bør tale om. Politi og Mellemøsten fik jeg at vide.

25

Men det er så også derfor, I kan mærke min bæven og rysten. For kan jeg så overhovedet sige noget brugbart, når så meget andet skygger?

30 Og endnu vigtigere: Kan man sige noget klart, uden nogen leder efter usagte ord mellem linjerne?

35

Jeg antager, at det netop er mine palæstinensiske aner og mit journalistiske virke, der har skaffet mig denne invitation. Så jeg har derfor valgt at holde den udelukkende på egen bane og også bruge denne lejlighed til at kigge indad.

40

OM AT TAGE AFSTAND

Og jeg er her i aften for at erkende noget... Det kommer jeg tilbage til.

45

Da jeg for snart 10 år siden første gang stak arabernæsen frem i den offentlige mening som andet end journalist – som debattør, ja, men mest af alt som erfaringsperson med et broget og levet liv at dele ud fra – ja, der gjorde jeg det faktisk også bævende – faktisk modvilligt.

55

Jeg blev provokeret frem fra mit integrerede skjul af en tilfældig og for de fleste ligegyldig historie om en imam, der havde sagt noget tåbeligt i medierne. Reaktionen i debatsamfundet var nok en gang paroler om, at andre muslimer skulle tage afstand fra denne imams udtalelser.

60

“Det er tankevækkende, at det moderate flertal er så tavst”, lød det anklagende.

65

Og det lyder jo umiddelbart rigtigt, hver gang.

70 At nogen bør tage afstand. Man har sagt det igen og igen.

Men dét, man egentlig sagde om den gruppe, var:

75 Du er skyldig til det modsatte er bevist. Og beviset bestod altså af den der afstandtagen, man forlangte af muslimerne.

“Pyha, godt du siger, du er imod vold eller undertrykkelse! Ellers troede jeg godt nok det modsatte om dig, Abdel”

80

Som så mange gange før, forstod jeg simpelthen ikke, hvad jeg, min familie, mine venner skulle gøre her rent praktisk. Tage afstand... altså hvor henne?
85 Hvordan? Skal man udfylde en blanket på Borgerservice? Eller er der en app? Eller skal man bare sige det til hver eneste person, man møder? Hvor tager man afstand henne?

90

Jeg lavede i stedet en video, hvor jeg tog dem på ordet. Uopfordret og inviteret passede jeg fremmede mennesker op og remsede for dem, alle de ting, jeg tog afstand fra i verden. Ud af det blå forstyrrede jeg folk på gaden og tog afstand fra
95 alt muligt forfærdeligt. Det så fjollet ud. Flere blev irriteret eller overraskede. Men de sidste tog grinte, mens de forsøgte at overtale mig om, at det har jeg bestemt ikke et ansvar for. ”Det behøver du da ikke at gøre over for os!”

Videoen gik viralt. Pointen var feset ind.

100

OM AT BRYDE PRINCIPPET FOR ET STØRRE FORMÅL

105 Så det har jeg troet på, fuldt og fast. Det tror jeg stadig på. Lad os møde hinanden i egen ret og med egne ord. Ikke med antagelser og skyld ved

associering.

110

Vi som samfund gentager ofte de her uimodsagte principper, der lyder rigtige, men rammer andre.

115

Os der bliver ramt, gentager også nogle gange nogle principper for at passe på os selv.

120

Men her kommer min selvransagelse.

125

For præcis et år siden i dag blev der rykket ved mit princip om ikke at ville tage uopfordret afstand i tide og utide.

130

Jeg sad i et radiostudie med den dansk-israelsk journalist, Sanne Cigale, vi skulle forestille at være hinandens “modsætninger” i podcasten. Undervejs gentog vi begge igen og igen, at vi ikke havde lyst til at sidde der. Vi vejede vore ord og passede på, vi ikke var for lidt og for meget. At vi ikke sårede vores egne folk eller hinandens. Det var anspændt, og vi anede ikke, hvad samtalen skulle gavne eller hvor den skulle ende.

135

Hen mod slutningen tager jeg ordet og Sannes hånd: “Jeg er SÅ ked af, hvad du går igennem. Ingen jøder i Danmark bør føle sig utrygge, som du gør.” Får jeg sagt.

140

Meget banalt og indlysende, syntes jeg, men for jøden over for mig var de ord tiltrængte og kærkomne. Jeg så, hvordan Sanne fysisk sænkede skuldrene en smule og trak vejret dybere for en stund.

145

Hun kvitterede med en invitation til krystalnatten samme dag. Da min bror og jeg troppede op foran synagogen senere på aftenen blev vi mødt af taknemmelige blikke og smil. Og ja to kom endda hen og krammede os.

150

Jeg erkendte her, at intet princip er ubøjeligt.

Nogle gange skal man mindes om det fundamentale. Det som kan virke åbenlyst for mig – at jeg ikke ønsker nogen fortræd overhovedet – ja det kan andre
155 hungre efter at høre. Noget som jeg bliver fornærmet over overhovedet at blive spurgt til, det kan være lindrende for en anden.

160

For når verden ændrer sig så fundamentalt i en periode, så må også vores gerninger og principper gøre det for en stund.

Så naturligvis ønsker jeg jer fred, tryghed og heling.

165

Selv mens jeg skrev denne tale, selv mens jeg siger det nu, så virker det helt åbenlyst, helt banalt. Men jeg kan se på nogle af jer, at I vil høre det. Bare en gang imellem.

170

Så hvis det stadig lyder lidt vagt, lidt tvetydigt, lidt usikkert, fordi jeg vil tage hensyn til arrangementets principper... og mine egne, så lad mig sige det tydeligt:

175

Nej til forfølgelse. Ingen antisemitisme på vores gader. Ingen jødehad på vores stræder!

180

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Anden Verdenskrig, Demonstrationstale, Mindetale, Taler om Krystalnatten 1938

190

Relateret

Henrik Juul Rasmussens tale til minde om Krystalnatten
9. november 2024

Isabel Bramsens tale til minde om Krystalnatten
9. november 2024

URI

195

<https://www.dansketaler.dk/tale/abdel-aziz-mahmouds-tale-til-minde-om-krystalnatten>

200

205

210

215

220